

Сеитба 2022

Автор(и): Растителна защита
Дата: 13.10.2022 Брой: 10/2022

Първа в есенната сеитба стартира рапицата. Оптималният срок за засяване е към края на август. Но тъй като влагата в почвата е лимитиращ фактор, ако има продължително засушаване, се налага да се изчакат първите септемврийски валежи. В зависимост от района на отглеждане на тази култура трябва да се има предвид, че до настъпването на зимните студове растенията е задължително да са формирали розетка с 6-8 листа и добре развита коренова система. Надяваме се, че сте се съобразили с "претенциите" на рапицата почвата да е добре подготвена, без буци, защото семената са много дребни и изискват твърдо легло. С основната обработка трябва да сте внесли фосфорните и калиевите торове, а азотните са задължителни при подхранването. Най-точно се определя запасеността на почвата и торовата норма след почвен анализ на всяко конкретно поле. Вече е средата на октомври и сеитбата на рапицата е факт, затова само я маркираме. Но от тук нататък започват грижите за поникналите рапични

растения, които са застрашени от опасни неприятели и болести, които могат да компрометират реколтата. Кои са те?

Рапична листна оса – *Anthalia rosae*

Повреди

През есента се развива трето поколение на неприятеля. Възрастните оси летят до края на октомври и снасят яйцата си по семеделите и първите същински листа. Младите лъжегъсеници се хранят по долната страна на листата, като ги нагриват под формата на малки ямички. С нарастването си те прогизват отвори по листните петури, които постепенно се уголемяват, правят и периферни нагривания, а по-късно изяждат цялата листна петура, без главните нерви. След като завършат развитието си, лъжегъсениците се заравят в почвата и остават да зимуват.

Контрол

Химична борбата се извежда при праг на икономическа вредност 2-3 броя/м² лъжегъсеници или 2-3 броя/м² повредени растения.

Регистрирани инсектициди за борба: КАПАТЕ ЗЕОН 5 КС - 15 мл/дка; ЦИТРИН МАКС – 5 мл/дка.

Рапична стъблена бълха – *Psylloides chrysocephala*

Повреди

Неприятелят е разпространен повсеместно и във висока плътност нанася огромни щети. Развива едно поколение годишно. Зимува като яйце, ларва и възрастно насекомо. През септември възрастните започват усилено да се хранят и от края на този месец до средата на декември яйцеснасят. Излюпените ларви отначало се вгризват в епидермиса на стъблата, а по-късно - в дръжките и централните жилки на листата. Част от тях се излюпват през пролетта. Сходен вид с рапичната стъблена бълха е **Малката рапична стъблена бълха**. По рапицата вредят още - **черна, светлокрака, вълнистоивичеста, ленова, конопена** и други видове **земни бълхи**.

Контрол

Химична борба се извежда при праг на вредност: **2 бр. възрастни/кв.м. при поникване; 4 бр. възрастни на кв.м. след поява на 3-ти лист; 3-5 бр. ларви на растение**. Регистрирани инсектициди за борба: **ДЕКА ЕК - 30 мл/дка; МАВРИК 2 Ф - 20 мл/дка; ЦИТРИН МАКС – 5 мл/дка.**

Рапичен бръмбар – *Entomoscelis adonidis*

Повреди

Бръмбарите нападат рано засятата рапица и се хранят с листата. При висока плътност могат да разреждат посева. При дълга и топла есен, с малко валежи, вредят ларвите. Те се хранят с листната маса на рапицата, като я унищожават изцяло и остават само жилките.

Контрол

Борба се води при праг на вредност: **2-3 бр. бръмбари/кв.м. при поникване.**

Рапичен скритохоботник – *Ceuthorrhynchus picitarsis*

Повреди: Вредят ларвите на неприятеля, които правят ходове в дръжките на листата, а след това преминават в стъблото. При слабите растения, с тънки и къси листни дръжки те достигат до централната част на стъблото и се вгризват във вегетационния връх още през есента. Такива растения загиват или не образуват централни стъбла, а само странични.

Контрол: Химична борба да се води при плътност: **2-4 бр. бръмбари/кв.м.** Регистрирани инсектициди за борба: МАВРИК 2 Ф - 30 мл/дка; ЦИТРИН МАКС – 5 мл/дка.

Сухо стъблено гниене (Фомоза)

Причинител: *Leptosphaeria maculans* – гъба

Симптоми

Болестта по рапицата се проявява от поникване на растенията до фенофаза 6-и лист. Върху най-долните листа се образуват неправилни закръглени, сивозеленикави петна, с дребни черни точки по тях / пикницийте на причинителя/. Петната постепенно некротират и обхващат листните дръжка и стъблото. Заразяването на стъблото става непосредствено на нивото или над почвената повърхност. Фомозата напада и кореновата шийка, появяват се тъмни петна, които водят до изсъхване и загиване на растенията. Болестта се развива на хармани в посева и при благоприятни условия много бързо обхваща цялото поле.

Жизнен цикъл

Причинителят се запазва в растителните остатъци и отчасти в семената на рапицата. Развитието на фомозата се благоприятства от дъждовно и влажно време и оптимална дневна температура 22-24 градуса.

Контрол

Да се прилага балансирано торене и да се води борба с неприятелите по рапицата, тъй като повредите от тях са вход за заразяване. Есенното внасяне на фунгициди намалява в значителна степен честотата и силата на заразяването, както и опасността от измръзване на растенията. Регистрирани фунгициди за борба: КАРАМБА 60 ЕК – 120 мл/дка; ОРИУС 25 ЕВ/ДИНАСТИ 25 ЕВ/ТЕБУМАКС 25 ЕВ – 50 мл/дка; ПИКТОР СК-50 мл/дка с 20-40 л/дка работен разтвор; ФОЛИКУР 250 ЕВ/ХОРИЗОНТ – 50 – 100 мл/дка.